

דבר היו"ר

במהלך מחצית השנה האחרונה התקיימה פעילות ערה של האיגוד הן בקיום פעולות וערבי עיון מקצועיים, מעורבות בתהליכים ושינויים העוברים על מערכת התכנון, בשתוף פעולה עם גורמים ואיגודים מקצועיים חברים לגיבוש עמדות משותפות בנושאי תכנון העומדים על סדר היום הלאומי, והן בהגנה על מעמדנו כמתכננים בפורומים שונים.

שינויים במערכת התכנון - מה צופה העתיד: נערך כנס בהשתתפות פעילה של האיגוד יחד עם החברה להגנת הטבע, אוני' בן גוריון, האוני' העברית, אוני' תל אביב, הטכניון וארגונים נוספים- לדיון בהשלכות שינויים מבניים והתארגנות מחדש של מערכת התכנון תוך העברתה למשרד האוצר. הערב עורר ענין רב בקהילת המתכננים, והאולם היה מלא עד אפס מקום. האיגוד יצא בקריאה - לחשוב מחדש על השינויים המתוכננים, לפעול, להקמת רשות תכנון חזקה, מקצועית ואוטונומית בתפקודה, לשמירה על מעמד המקצועי והעצמאי של התכנון, לשמירה וחיזוק מקצועיות מערכת התכנון, להבטחת תהליך קבלת החלטות שקוף וללא מסלולים עוקפים ולשמיעת הקול המקצועי העצמאי ומינוי של נציגים מקצועיים בעלי ניסיון בתכנון אזורי ועירוני בוועדות התכנון. נייר עמדה מסכם הופץ לחברים ולגורמים רלבנטיים ופורסם בעיתונות.

שמירת מעמדם המקצועי של המתכננים: במהלך השנה פעל האיגוד בנושאים החשובים להגנה על מעמדם המקצועי של המתכננים, ולהכללת המתכננים במכרזים מקצועיים: התערבות האיגוד בתנאי המכרז למנהל/ת יחידה לתכניות אב בעיריית חיפה, פניה למשרד הפנים בנושא תנאי סף למשרת מידען תכנוני, מנהל/ת הרשות לתכנון ופתוח החקלאות וההתיישבות- שינוי תנאי הסף למשרה. פניותינו הוכתרו בהצלחה. תודתנו לחברינו אשר כהנא וגיא קב ונקי על פעילותם בנושאים אלו

הקמת רשות ממלכתית להתחדשות עירונית: הצעת חוק ממשלתית להקמת רשות ממלכתית להתחדשות עירונית נידונה בוועדה מיוחדת של הכנסת. לאור החשיבות הרבה בעידוד וקידום התחדשות עירונית ושל החקיקה וההשלכות האפשריות בקידום הנושא, האיגוד משתתף במרבית הישיבות לניסוח הצעת החוק. האיגוד גיבש והגיש נייר עמדה לוועדה המיוחדת המדגיש את החשיבות בשיתוף התושבים בהליכי התחדשות עירונית, בחיזוק מעמדו של השלטון המקומי, בהוגנות בפריסה המרחבית של פעולות ההתחדשות, בהיבטי מורשת וזהות מקומית, תחזוקה לאורך זמן, מבני ציבור, המרחב הציבורי ועוד תודתנו לגיא קו ונקי, תמי גבריאל, גידי ברסלר אשר נוטלים חלק בפעילות ובניסוח נייר העמדה מטעם האיגוד.

עמדת איגוד המתכננים בנושא תמ"א 38: המועצה הארצית לתכנון ובניה דנה בשינויים המתוכננים בתמ"א 38. האיגוד הגיש נייר עמדה המתייחס

לבעייתיות של התוכנית העוקפת את תוכניות המתאר והתכנון המקומי מתוך ראייה מצומצמת המתייחסת לבנין הבודד וכי אין לראות בתוכניות נקודתיות ובהיתרי בניה תוכנית להתחדשות עירונית. התיקון לתמ"א 38 מצטרף לסדרה של מהלכים המקודמים בענייני תכנון, שכוונתם טובה אך הם לוקים בחוסר חשיבה תכנונית כוללת ונוזקם עלול לעלות על תועלתם. את עמדת האיגוד בדיון במועצה הארצית יצג עו"ד ומתכנן אשר כהנא אשר גם הכין את נייר העמדה.

תכנית הטעונה התייעצות עם פקידי היערות: פנית האיגוד לשר הפנים בבקשה שלא לאשר את שינוי נוסח התקנות להגנה על עצים כפי שהומלץ על ידי רוב חברי המועצה הארצית. הפניה ביוזמת גיא קו ונקי.

בימת שיח בשתוף עם גלרית זההזה בתל אביב – עד כה במהלך השנה התקיימו שבעה מפגשים של במת השיח בשתוף עם הגלריה. בערבים אלה הוצגו ביוזמה של האיגוד בשתוף עם מינהל התכנון, מדי מפגש שתי תוכניות מתאר לערים בעלות נושאים מקבילים. הוצגו דילמות מרכזיות דרך עינהם של תושבים ונושאי תפקידים מהמקום והתקיים דיון תכנוני מרתק. בערבים השתתפו מתכננים ואדריכלים רבים והם עוררו ענין רב בקהל המקצועי. ערבי הדיון עסקו בערים: גיסר אלזרקא ועתלית, עכו ולוד, בת ים ובני ברק, יהוד-מונוסון ורמת השרון, נצרת עילית ומגדל העמק אנו מודים לכל העוסקים במלאכה, מתכנני תוכניות המתאר ונציגי תושבים ובמיוחד לנדב מגלריה זההזה, לתמי גבריאל המארגנת והמובילה את הסדרה ולאהוד יוסטמן ממינהל התכנון.

שישי עירוני בראשון לציון - התקיים מפגש עם אנשי מחלקת ההנדסה בראשות אדריכלית העיר ורד סלומון, אשר הציגו בפנינו את החשיבה התכנונית העכשווית בלוי הסברים מרתקים והדגמות על הנעשה כיום בראשון לציון, המשימות והאתגרים עמם העיר מתמודדת ועל גישות הרעננות המיושמות היום בתוכניות ובפרויקטים הבאים לידי מימוש. בהמשך סיירו במדרחוב העירוני, נחשפנו לפרויקטי שימור והתחדשות עירונית הנמצאים בעיצומם והתרשמו עמוקות מהפארק החדש-גן בעברית. ברצוננו להודות לאדריכלית העיר, ורד סלומון ממך ולכל מחלקת ההנדסה ברש"ל.

הכנס השנתי

השנה, כמו בכל שנה, האיגוד נערך לקראת הכנס השנתי אשר יערך בתחנה המרכזית "החדשה" של תל אביב, בשיתוף עם עיריית תל אביב. נושא הכנס הינו "עירוניות מחוספסת – האתגר"

עריכת הכנס השנתי של איגוד המתכננים לשנת 2016 במתחם התחנה המרכזית של תל אביב מהווה אמירה תכנונית וערכית. זוהי קריאה להסיט את המבט מחלון הראווה של העירוניות ה"נכונה" כפי שהיא משתקפת מהמרכזים השבעים והעשירים של הערים המערביות ולהתבונן במרחבים העירוניים ה"אפורים", בשוליים העירוניים, בחצרות האחוריות ובצ'לם של הפילים הלבנים ושגיאות התכנון של העבר. להסתכל אל המקום בו העירוניות נוצרת למרות, או ללא הכוונת, התכנון. במרחבים הללו מתקיימת שגרת חיים יצירתית ורבת עוצמה. דווקא כאן, הרחק מה"זרקור" של עולם התכנון, מתרחשים הנסים הגדולים, צומחות הפתעות, נובטת העירוניות במלוא כוחה.

הכנס מפנה את הזרקור אל אזורי השוליים העירוניים והפעילות העירונית "הסמויה" המתרחשת בהם, אל פוטנציאל השדרוג האזורי הגלום בהם ואל יכולת ההשפעה של "פרוייקטי דגל" על הפיתוח העירוני כולו. התחנה המרכזית מסמלת את השינוי הדרמטי שעוברת, ושיכולה לעבור, העיר תל אביב, ומציגה אפשרויות לחיבור בין העבר לעתיד, מעוררת שאלות על השינוי הדרמטי שעתידה לעבור המטרופולין הגדולה בישראל במהלך הקמת הרכבת הקלה. התחנה מציפה את הצורך להתמודד עם הזדמנויות ואתגרים תוך לימוד לקחי העבר והטמעתם.

עריכת הכנס השנתי בתחנה המרכזית מזמנת התאמה בין מבנה הכנס לתכנים הייחודיים. חדרי ההרצאות יתמקמו בחללים המשמשים למסחר, תיאטראות, חללים ציבוריים ואזורי מעבר.

מושב מליאת הבוקר יעסוק ב"תכנון ארצי ועירוני בתזוזה" – שינויים במדיניות ובכווני הפעולה של מערכת התכנון בהתמודדות עם מצבים משבריים. לראשונה, עקב המשמעות הרחבה של הנושא יתנהל המושב בשיתוף עם עמותת האדריכלים ואיגוד אדריכלי הנוף.

במושב המליאה הראשון ישאו דברים: מר רון חולדאי – ראש העיר תל אביב – יפו, מר משה כחלון – שר האוצר, מתכנתת בינת שורץ – מנהלת מינהל התכנון, יתנהל פנל דוברים בהנחיית העיתונאי מר ליכטמן בהשתתפות מוזמנים מתחומי תכנון ועשייה שונים.

מושב מליאה אחה"צ יתמקד בנושא הכנס "עירוניות מחוספסת - האתגר" יעסוק בהיבטים השונים של עירוניות כמצאיות דינמית, משתנה תמידית והכוללת מגוון רחב של הייבטים. במליאה ישאו דברים: מר אשל ארמוני מנכ"ל משרד השכון והבינוי ח"כ אלי כהן, ח"כ סתיו שפיר ודוברים נוספים.

מושבים מקבילים – המקיפים למעלה ממאה הרצאות אשר יעסקו בנושאים הנמצאים המרכז העשייה התכנונית העכשווית וייתייחסו לנושא העירוני

אירוע ערב תוסס המשקף את המקום והסביבה הפיזית והחברתית במתחם התחנה ויחולקו פרסי לעבודות סטודנטים מצטיינות.

סיורים בעיר תל אביב-יפו - ביום שישי יתקיים מפגש בחסות עיריית תל אביב וסיורים בסביבות עירוניות סביב נושאי תכנון עירוניים.

אנו בטוחים כי הכנס יעורר ענין רב והשתתפות ערה של חברי האיגוד ושל חברים ואנשי מקצוע נוספים ויצגי את הנושאים העומדים על סדר היום התכנוני.

אדר' עדנה לרמן